

TOELICHTING BIJ COMPETENTIEPROFIEL

Het voorliggende competentieprofiel is ontwikkeld door de werkgroep Competentieprofiel bestaande uit Yvonne Jobse, Willem Terpstra en Monica Hübner.

Aan verschillende stakeholders is feedback gevraagd op het competentieprofiel in twee fases: in eerste instantie aan een aantal tolkleden van de NBTG en in een tweede ronde aan alle betrokken belangenorganisaties van doven en slechthorenden en aan het ICG en het RTGS. De feedback is zoveel mogelijk verwerkt in de huidige versie van het competentieprofiel.

De NBTG heeft tot op heden geen competentieprofiel ontwikkeld. In het huidige opleidingsprofiel van de IGT&D wordt de startbekwaamheid van een pas afgestudeerde tolk beschreven. Daarin zijn de vaardigheden, taken en verantwoordelijkheden terug te vinden die tolken in de basis moeten beheersen.

De NBTG wil de competenties van horende en dove tolken beschrijven die al enkele jaren (2-3 jaar) werkzaam zijn als tolk.

Het NBTG-competentieprofiel zal o.a. een leidraad kunnen zijn voor de opzet en uitvoering van nascholingen voor tolken. Daarnaast zou het ook kunnen dienen als richtlijn voor persoonlijke ontwikkelingsprofielen voor tolken, waar het RTGS momenteel mee bezig is. Tenslotte zal het competentieprofiel ook als basis kunnen dienen voor de nadere uitwerking van competenties voor specialisten in het kader van een specialisatie. Aan de implementatie van een specialisatietraject wordt nu gewerkt door het RTGS, de specialisatiecommissie, de NBTG en de pilotwerkgroep Tolken voor mensen beperkt in horen en zien.

Voor het beschrijven van de competenties is geput uit verschillende bronnen, zoals ook al benoemd in de inleiding bij het competentieprofiel. Als eerste het eerder genoemde opleidingsprofiel van de opleiding tot Tolk Nederlandse Gebarentaal aan de Hogeschool Utrecht. Daarnaast zijn ook de competenties van het RTGS (gebaseerd op de oude competentiekaarten van de HU), de competenties uit *Entry to Practice Competencies for ASL/English interpreters* en de competenties uit een onderzoek van Albl-Mikasa (*The importance of being not too earnest: A process-and experience-based model of interpreter competence, 2012*) bestudeerd. Tot slot is geput uit de beroepscode van de NBTG.

In het onderzoek van Albl-Mikasa is een competentiemodel uitgewerkt dat competenties aan de hand van proces- en praktijkervaring van (gesproken taal-) tolken onderverdeelt. Dit model uit het onderzoek van Albl-Mikasa is als leidraad genomen voor de opzet van het NBTG-competentieprofiel omdat het model aansluit bij het proces rondom een tolkopdracht.

Die competenties zijn door Albl-Mikasa onderverdeeld in vaardigheden die ingezet worden voorafgaand aan een tolkopdracht, tijdens een tolkopdracht of na een tolkopdracht, terwijl er tegelijkertijd overkoepelende vaardigheden worden ingezet. De overkoepelende vaardigheden geven aan dat er altijd sprake is van een gelaagdheid in vaardigheden in iedere fase van een tolkopdracht.